

Pierwsze sprawozdania CBAM już w styczniu 2024 roku

I. Zaczynają obowiązywać pierwsze przepisy dotyczące systemu CBAM

System CBAM został skonstruowany zgodnie z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO) i innymi zobowiązaniami międzynarodowymi UE i będzie funkcjonował w następujący sposób: importerzy z UE będą kupować certyfikaty emisji dwutlenku węgla po cenie odpowiadającej cenie emisji, jaka zostałaby zapłacona, gdyby importowane towary zostały wyprodukowane zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych. Jeżeli natomiast producent spoza UE będzie mógł wykazać, że zapłacił już cenę za emisje wykorzystane do produkcji importowanych towarów w państwie trzecim, to odpowiadający temu koszt będzie mógł zostać importerowi unijnemu w pełni odliczony. CBAM pomoże zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji poprzez zachęcanie producentów z państw trzecich do ekologizacji swoich procesów produkcji.

II. Pierwszy okres sprawozdawczy

17 maja 2023 roku weszło w życie Rozporządzenie Wykonawcze CBAM dotyczące obowiązku raportowania emisji w okresie przejściowym. Zgodnie z jego przepisami okres przejściowy CBAM rozpoczyna się 1 października 2023 r. i potrwa do 31 grudnia 2025 r. Później (czyli od 1 stycznia 2026 roku) nastąpi ostateczne wdrożenie CBAM w pełnym zakresie. W okresie przejściowym, importerzy wyrobów objętych CBAM będą zobowiązani do ustalania emisji „wbudowanych” w importowane przez siebie produkty oraz składania kwartalnych sprawozdań CBAM. Produkty objęte tym mechanizmem, począwszy od 1 października 2023 r., wskazane są w rozporządzeniu według ich klasyfikacji w Nomenklaturze Scalonej (CN) i obejmują: żelazo, stal, aluminium, nawozy, cement, energia elektryczna, wodór (rozporządzenie przewiduje jednak pewne wyłączenia m.in. ze względu na wartość lub pochodzenie). Pierwsze sprawozdanie kwartalne importerzy będą zobowiązani złożyć do końca stycznia 2024 r. Co istotne, w okresie przejściowym importerzy będą musieli zgłaszać emisje wbudowane w ich towary bez konieczności uiszczania opłaty wyrównawczej, co da czas na przygotowanie się do wprowadzenia systemu ostatecznego. Rejestracja importerów jako „upoważnionych zgłaszających CBAM” rozpocznie się od 31 grudnia 2024 r.

Od 1 października 2023 r. obowiązują pierwsze obowiązki dla importerów związane z unijnym mechanizmem CBAM, czyli mechanizmem dostosowywania cen importowanych towarów z uwzględnieniem emisji CO₂ (ang. Carbon Border Adjustment Mechanism), jakie powstały w związku z ich produkcją. Oznacza to konieczność monitorowania transakcji importowych, ustalaniem emisji w cenie objętych mechanizmem towarów przywożonych do UE oraz wykonywaniem obowiązków sprawozdawczych.

III. Potrzebne będą informacje od producentów o emisjach wbudowanych

Importerzy zarejestrowani w UE powinni otrzymywać od producentów spoza UE informacje na temat emisji wbudowanych w odniesieniu do towarów objętych CBAM. Jeżeli informacje te w chwili przywozu towarów nie są dostępne, importerzy z UE do obliczenia liczby certyfikatów, które muszą zakupić, będą mogli stosować wartości domyślne emisji CO₂ dla każdego produktu (nawet po uruchomieniu ostatecznego systemu). Importerzy będą jednak musieli wykazać rzeczywiste emisje w trakcie procedury uzgadniania i umorzyć odpowiednią liczbę certyfikatów CBAM.

IV. Sprawozdanie będzie składane przez importerów raz na kwartał

Obowiązek kwartalnego składania do Komisji Europejskiej „Sprawozdania CBAM” (ma to obywać się przez „Rejestrator Przejściowy CBAM”), który wchodzi w życie od 1 października 2023 r., dotyczy każdego podmiotu importującego towary objęte zakresem CBAM lub ich przedstawicieli pośrednich (zawsze jeśli importerzy nie posiadają siedziby w UE), i składane będzie miesiąc po zakończeniu każdego kwartału. Jako że pierwszy taki kwartał zaczyna się 1 października 2023 roku, pierwsze sprawozdanie trzeba będzie złożyć do 31 stycznia 2024 r. Sprawozdanie musi zawierać informacje o całkowitych: wbudowanych emisjach bezpośrednich, wbudowanych emisjach pośrednich, cenie należnej za emisje wbudowane w kraju pochodzenia towarów, ilości każdego rodzaju towarów per instalacja. Oczywiście dane te obejmują towary importowane w kwartale, którego sprawozdanie dotyczy.

V. W okresie przejściowym stosowana będzie metodologia ustalania emisji

Przepisy określają sposób obliczania rzeczywistych bezpośrednich oraz pośrednich emisji gazów cieplarnianych importowanych produktów. Deklarowane emisje będą musiały zostać zweryfikowane przez niezależnego, akredytowanego weryfikatora. Do 31 grudnia 2024 r. emisje wbudowane w towary będą mogły być ustalone przy użyciu jednej z następujących metod monitorowania i raportowania: system handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla stosowany w miejscu, w którym zlokalizowana jest instalacja; obowiązkowy system monitorowania emisji w miejscu (państwie), w którym znajduje się instalacja; system monitorowania emisji w danej instalacji stosowany przez jej operatora, na który może składać się weryfikacja emisji przez akredytowanego weryfikatora. Do 31 lipca 2024 r. zgłaszający, którzy nie będą w stanie uzyskać informacji o wbudowanych emisjach określonych w rozporządzeniu CBAM poprzez zastosowanie przewidzianej w nim metodologii bazowej ani metod uproszczonych, będą mogli używać innych metod ustalania emisji, w tym wartości domyślnych.

VI. Emisje zostały podzielone na emisje bezpośredni i pośrednie

Warto podkreślić, że zgodnie z unijnymi przepisami „emisje bezpośrednie” oznaczają emisje pochodzące z procesów produkcji towarów, w tym emisje pochodzące z wytwarzania ogrzewania i chłodzenia zużywanych podczas procesów produkcyjnych, niezależnie od miejsca wytwarzania ogrzewania lub chłodzenia. Natomiast „emisje pośrednie” oznaczają emisje pochodzące z wytwarzania energii elektrycznej używanej w procesach produkcji towarów, niezależnie od miejsca wytwarzania zużywanej energii elektrycznej. Z kolei „emisje wbudowane” oznaczają emisje bezpośrednie uwalniane podczas produkcji towarów oraz emisje pośrednie pochodzące z wytwarzania energii elektrycznej używanej podczas procesów produkcyjnych, których poziom oblicza się zgodnie z metodami określonymi w załączniku do rozporządzenia CBAM.

RAFAL KRYSA
Starszy Menadżer w Dziale
Doradztwa Podatkowego
tel.: +48 22 543 16 00
Rafal.Krysa@bdo.pl

VII. Docelowo system CBAM przełoży się na szeroki krąg przedsiębiorców

Docelowo, importerzy będą zobowiązani m.in. do uzyskania statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM w odrębnej procedurze, zakupu certyfikatów CBAM, a także składania rocznych deklaracji zawierających m.in. ilość wbudowanych emisji pośrednich i bezpośrednich. Skutki wprowadzenia mechanizmu CBAM odczują w pierwszej kolejności importerzy dóbr objętych tym mechanizmem (tj. cementu, żelaza i stali, aluminium, nawozy, energia elektryczna). W dalszej kolejności przełożą się one jednak także na innych przedsiębiorców, m.in.: odbiorców importowanych dóbr (tj. kupujących je od importerów); producentów dóbr objętych CBAM w krajach trzecich; przedsiębiorców pośredniczących w zakupie certyfikatów (nowa grupa przedsiębiorców lub rozszerzenie kompetencji obecnych).

Niniejszy materiał
nie stanowi
wyczerpującej
informacji podatkowej,
ani nie stanowi
opinii podatkowej.
Przed podjęciem
jakichkolwiek decyzji
prosimy o zasięgnięcie
szczegółowej porady
podatkowej.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2022 rok:

■ I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2022 rok:

■ Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)

■ Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)

■ Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (VI miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl

BDO